

**ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟ-
ΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ»**

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Θετικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	86ΥΕΠ11	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστήμες και Πολιτισμός στη νεότερη Ελλάδα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	5,5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	users.uoa.gr/~mpatin		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μάθημα έχει σκοπό να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στη γενικότερη θεματικής της Ιστορίας και Τεχνολογίας στην Περιφέρεια της Ευρώπης. Η θεματική αυτή αποτελεί αντικείμενο μελέτης πολλών ομάδων ιδιαίτερα στις χώρες που ορίζονται ως «επιστημονική περιφέρεια», αλλά και στις χώρες του «κέντρου». Τα ερωτήματα που εξετάζονται είναι: πώς συγκροτείται η επιστημονική δραστηριότητα σε διάφορα τοπικά πλαίσια, πώς αλληλεπιδρά η επιστημονική και τεχνολογική πρακτική με το εκάστοτε κοινωνικό, πολιτικό και πολιτισμικό περιβάλλον και πώς, τελικώς, συντελείται η μετάβαση από το τοπικό στο καθολικό.

Το μάθημα εστιάζει στην ελληνική περίπτωση, όχι ως εξαίρεση ή ιδιαιτερότητα, αλλά ως παραδειγματική περίπτωση τοπικής επιστήμης. Καλύπτει κυρίως τον 17^ο και 18^ο αιώνα και κατά περίπτωση τις σημαντικότερες εξελίξεις του 19^{ου} αιώνα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοεί τον ρόλο που έχει παίξει το αφήγημα της επιστήμης στην ελληνική ιστοριογραφία.
- Εξετάζει κριτικά την εδραιωμένη αφήγηση περί Διαφωτισμού στην περιφέρεια («Νεοελληνικού Διαφωτισμού») και να αντιλαμβάνεται τη σημασία των εναλλακτικών αφηγήσεων.
- Ανασυνθέτει βασικά επεισόδια από την ιστορία της νεότερης ελληνικής επιστήμης καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι διανοητικές διεργασίες της προ-επαναστατικής περιόδου συνέβαλαν στη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας της.
- Συσχετίζει την ελληνική περίπτωση με ανάλογες διεργασίες που έλαβαν χώρα τον 18^ο και τον 19^ο αιώνα σε άλλες χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας, καθώς και με την ανάδυση πολλαπλών εκδοχών της ευρωπαϊκής νεωτερικότητας.

Σε επίπεδο ικανοτήτων ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Θέτει έγκυρα ερωτήματα σχετικά με την ιστοριογραφία του Διαφωτισμού και να μελετά ελληνικά τεκμήρια που αποτυπώνουν τη σχέση του Διαφωτισμού με τις επιστήμες.
- Επερωτά τις εδραιωμένες αφηγήσεις περί οικουμενικότητας της επιστήμης και να μελετά τις διαδικασίες μετάβασης από το τοπικό στο καθολικό σε ανάλογες περιπτώσεις χωρών της ευρωπαϊκής περιφέρειας.
- Αποτιμά την εγκυρότητα των αποφάσεων επιστημονικής και τεχνολογικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις ιστορικές ιδιαιτερότητες του ελληνικού πλαισίου.

- Σχεδιάζει εκπαιδευτικές ή/και καλλιτεχνικές δράσεις που έχουν στόχο τη σύνδεση της νεότερης ελληνικής ιστορίας με την ιστορία της επιστήμης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ιστορία της επιστήμης και σχέσεις κέντρου-περιφέρειας
2. Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Κριτικές προσεγγίσεις
3. Ελληνική επιστήμη τον 17^ο αιώνα: Νεοαριστοτελισμοί στον ευρωπαϊκό χώρο
4. Η αναβίωση του ελληνικού φιλοσοφικού στοχασμού: Κύρ. Λούκαρης & Θεόφ. Κορυδαλέας
5. Επιστήμες και Ορθοδοξία
6. Η ελληνική πνευματική ζωή τον 18^ο αιώνα: Δίκτυα λογίων στον ευρωπαϊκό χώρο
7. Η ελληνική πνευματική ζωή τον 18^ο αιώνα: Δίκτυα βιβλίων στον ευρωπαϊκό χώρο
8. Η οικειοποίηση της νέας φυσικής φιλοσοφίας: Πείραμα και μαθηματικά
9. Ο Νεύτων στην Ανατολή: Οικειοποίηση και αυτόχθονη παραγωγή.
10. Ιστοριογραφική Επισκόπηση: Νέες αναγνώσεις της Επιστημονικής Επανάστασης
11. Θεσμοί της νεότερης επιστήμης στο νέο ελληνικό κράτος
12. Επιστήμη και δημόσια σφαίρα στην Ελλάδα του 19^ο αιώνα

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ & ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ιστοσελίδας του διδάσκοντα
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Συγγραφή δοκιμίου

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αγγέλου, Α. (1988), *Των φώτων*, Αθήνα: Ερμής.
2. Αγγέλου, Α. (1999), *Των Φώτων Β'. Όψεις του Νεοελληνικού Διαφωτισμού*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
3. Δημαράς, Κ.Θ. (1993), *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, (έκτη έκδοση), Αθήνα: Ερμής.
4. Πατηνιώτης, Μ. (2013), *Στοιχεία Φυσικής Φιλοσοφίας: Ο ελληνικός επιστημονικός στοχασμός τον 17ο και 18ο αιώνα*, Αθήνα: Gutenberg.
5. Άρθρα και κεφάλαια βιβλίων, στα οποία στηρίζονται οι παρουσιάσεις των φοιτητών.